

Այն դարերուն ուր Քրիստոսի վերաբերեալ էն աննշան մանրա-
մասնութիւններն իսկ առարկայ կըլլային երկար վիճաբանութեանց եւ
ուսումնասիրութեանց, կարելի էէ ենթադրել որ ծանօթ եղած ըլլար
պատանքի մը գոյութիւնը, նոյն իսկ առանց պատկերի:

Կը մնայ հարցաքննել Քահանայապետին ծառան որուն յանձնեց
Քրիստոս իր պատանքը — ինչո՞ւ չդիմել նոյն ինքն Քրիստոսի — թէ
Թուրինոյի կտաւը արդարեւ իր տեսած պատաճնքն է:

Մինչեւ որ ասոր պատասխանն ընդունինք, նկարիչներն ու ոսկե-
րիչները կրնան անխռով շարունակել իրենց գործը, ու տալ մեզի,
ըստ առաջնոյն, Քրիստոսի պատկերը, արդիւնք իրենց հանճարին ու
երեւակայութեան:

15 Մայիս 902
Բարիկ

Յ. Ա. ՃՐԿԱՅԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼԵԶՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Գ. ՈՐՈՎԱՅՆ.

Հայերէն *որովայն* (-ի, -ից) բառը = *փոր* = «ventre, pancia»,
արգանդ = «utero, ventre, seno, matrice», *մէջք* = «lombo», *ալ. gar-
rewa-*, *սանսկ. garbha-s* = «Mutterleib, Leibesfrucht», *եկ. սլաւ. дрѣ-
пѣ(н) = «Füllen», յուն. βρέφος = «Leibesfrucht, Kind, Junges» բա-
ռերու հետ, ինչպէս հայագէտն Սոֆուս Բուզգէ «Beiträge zur etymo-
logischen Erläuterung der armenischen Sprache» (Kuhn-ի Zeitschr.,
հտ. 32, էջ 33)-ին մէջ ուղեց բացատրել, ամենեւին կապ չունին ձայ-
նագիտական տեսակէտով:*

Որովայն բառը, ըստ իս, հնդեւր. *sorop- է, հայ. -այն վերջա-
ւորութեամբ. (հմմտ. *ուն-այն* = «leer», *սանսկ. ûná-s* = «unzureichend,
ermangelnd», *ալ. ûna-*, *յուն. εὕναι*, *գոթ. wans*, *հին նորդ. vanr*,
անգլ. սակս. won, *հին բարձր գերմ. wan* = «ermangelnd, fehlend»):
նոյն արմատէն են նաեւ *սանսկ. sárpatis* = «schleicht, gleitet,
kriecht», *sarpá-s* = «Schlange, Natter», *յուն. ἑρπας*, *լատ. serpo* =
«krieche», *ալբան. g'arper* = «Schlange» բառերը. (հմմտ. *հովիւ* = *հնդեւր. **
ovi-pâ = *pastor ovium*, ըստ Բուզգէի): Այս *որովայն* բառը՝ առաջ
«սողող» կը նշանակէր, որմէ կը տեսնուի, որ նախահայերէն լեզուին
մէջ «սողուններու փոր» իմաստով կը գործածուէր. տե՛ս այս մասին մա-
նաւանդ *որովայնագնաց հայերէն* բառը = «որ գնայ 'ի վերայ լանջաց
եւ որովայնի սողելով» = «che cammina sul ventre, réttile». (Չախ-
ջախեանի Բառգիրքը, Վենետիկ 1837, էջ 1134):

Budapest.

ՂՈՒԿԱՍ ԲԱԴՐՈՒՊԱՆԵԱՆ
Անեցի